

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

X. Proceđit ad præparatoria reformationis: & sunt septem, quæ ante reformationis introductionem disponi debent. Primum est, vt viri habeantur pro loco idonei, qui maneant; & illud declarat per ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

protinus in ambitionē mens anhelat. Alius luxuriæ tabe polluitur, & longâ iam consuetudine captus tenetur; quanta autem castitatis sit munditia conspicit, ac carne vinciturpe deprehendit, restringere ergo voluptatum fluxa deliberat, & reluctare consuetudini quasi totis viribus se parat: sed vel obiectâ oculis specie, vel ad memoriam reductâ, cum subitâ tentatione concutitur, protinus à pristinâ præparatione dissipatur.

CAPVT X.

Procedit ad præparatoria reformationis: & sunt septem, quæ ante reformationis introductionem disponi debent. Primum est, ut viri habeantur pro loco idonei, qui mancant; & illud declarat per naturalia, artificialia, & per dicta theologica.

DICTVM est hætenus de reformationis formâ principaliter: nunc respondendum ad secundum minus principale, dicendum scilicet erit, quomodo reformationis debeamus actus disponere. vnde dicendum est nunc de præparatoriis ipsius reformationis. Vbi sciendum, quòd ad reformationem, vt ad particularia descēdamus alicuius monasterij, septem sunt præparatoria satis necessaria, vt plurimum. Primum est, vt viri habeant-

habeantur permanendo in loco idonei; secundum, ut reformatores sint negotio congrui; tertium, ut consensus habeatur Clericorum aliquorum, & Episcopi; quartum est, ut potestas procuretur & vigor secularis brachij; quintum, ut provideatur pro posse in loco, humano victui, sextum, ut inuoluntariis sæpè seminetur verbum Dei; septimum, ut in puniendo, humano non parcatur excessui.

Primò, inquam, exigitur, ut personæ habeantur pro loco idoneæ. Docet hoc naturalis industria, artificiosa structura, & sacrae Scripturæ historia. Videmus enim in * vegetabilibus, naturaliter vim seminatiuam, primò omnium totam suam pænè virtutem ad radicis robur in dilatationem extendere; quia ex eâ, tamquam ex fundamento, stipes, rami, folia, flores, & fructus postmodum valent eo efficacius produci. Sic etiam cor, cerebrum, & membra principalia in animalibus primò natura producit, è quibus in antea omnia corporis lineamenta cudit. In artificiosâ etiam structurâ architectus primò lapides solidiores & maiores locat, super quibus deinceps firmiter ædificium ædificat. Sic si pictor primò in tabulâ fundamentum efficax ponit, eidem stabiliorem postmodum imaginem fingit. Sic etiam si pontipedes & susten-

* vegetabilibus

sustentacula solida artifex tritus supponit,
 firmius deinceps aquæ decursui resistit, &
 iter tutius transituris ministrat. Hinc in sacrâ
 similiter Scripturâ crebrò reperimus, quòd
 fundamenta domorum diuinarum de fun-
 damentis optimis erant solidata; quæ do-
 mus, Religiosorum præfigurabant vitam: Exo. 26. 17
 nam tabulæ, super quibus incumbibat ta-
 bernaculum, à Moysè, Deo ædificatû, erant
 de lignis sethim, quæ sunt imputribilia, &
 incombustibilia, earumque tabularum ba-
 ses erant argentæ. In atrio etiam eiusdem Ibid. 27.
 tabernaculi, quod atrium circumdabat ta-
 bernaculum, fuerunt columnæ sexaginta
 fulciantes tectoria atrij de bysso retortâ: qua-
 rum columnarum bases omnes erant de ære,
 seu æneæ. & columnæ erant æneæ, sed ca-
 pita earum cum celaturis argentea. Sic Salo-
 mon pro fundamento templi fecisse legitur.
 vnde 3. Reg. 5. *Præcepitq; Rex, vt tollerent* 3. Reg. 5. 7.
lapides grandes, lapides pretiosos in funda-
mentum templi, & quadrarent eos. Sic in
 eodem templo pauimentum domus textit
 auro intrinsecus. 3. Reg. 6. *Stravit quoque* Ibid. 6. 30.
pauimentum templi pretiosissimo marmore,
decore multo. 2. Paral. 3. *Sic in porticu tem-* 2. Par. 3. 6.
pli duas columnas posuit fusiles cubitorum
in altitudine octoginta miræ pulchritudi-
nis. 3. Reg. 7. Et, vt ibid. dicitur, *fecit mare* 3. Reg. 7.
fusile

fusile stans super boues fusiles duodecim. Per quæ omnia significatur, quòd inchoatores spiritualis templi, in quo Spiritus sanctus debet habitare, debent esse firmi & idonei. Quæ idoneitas quatuor requirit: videlicet, vt sint in se bonæ vitæ; ad proximum bonæ famæ; in loco, quem reformant, stabiles; & contra aduersarios longanimes.

In se oportet vt sint boni & reformati: alioquin iis diceretur; *Medice cura te ipsum.* Et malè alios lauat, qui sordes sordibus tergit. Et qui sibi nequam, cui bonus erit? Oportet etiam vt sint bonæ famæ: aliàs quamuis doleant de præteritis, tamen si in propinquo fuerint in grauibus peccatis, aduersarij contra tales faciliter insurgunt, præterita impropèrantes: simplices quoque sæculares inficiunt, dicentes; *Ecce isti nostrum volunt tollere locum, qui tamen peiores nobis existunt, vel fuerunt.* Debent ergo tales esse, vt cum Apostolo dicere possint illud

2. Cor. 2. 14 *2. ad Corinth. 2. Deo autem gratias, qui semper triumphat nos in Christo Iesu, & odorem notitiæ suæ manifestat per nos in omni loco: quia Christi bonus odor sumus Deo, in his qui salui fiunt, & in his qui pereunt.*

Oportet præterea vt sint in loco, quem reformare volūt, stabiles: alioquin cœptū opus deficeret, vel in teporem vitæ vergeret. *Quia nemo*

nemo, vt Veritas ait, mittens ad aratrum manum, & respiciens retrò, aptus est regno Dei.

Ita Christus respondit ei, qui ait: *Sequar te* Luc. 9. 62.
*Domine, sed primùm permittite mihi renun-
 tiare his, qui domi sunt.*

Oportet insuper vt contra aduersarios sint longanimes; quia in principio reformationis, propter rei recētiam, contra bonos murmurant: extra domum, sæculares ad iram; intra domum, inflammantur inuoluntarij fratres: à dextris tentantur ex hinc hi, qui deberent esse cooperatores; & à sinistris sæpè turbat defectus, quoad diuitias vel res temporales. Nec mirũ, quia ita etiam olim 1. Esdr. 3. 3. accidit Israëlitis, quando templum & altare volebant reformare, quæ destructa erāt in Ierusalem, vt habetur 1. Esdr. 3. vbi congregati sunt filij Israël de Babylonia venientes in Ierusalem quasi vir vnus. Primò ædificauerunt altare Dei Israël, vt offerrent in eo holocaustum secundum legem: *Collocauerunt, inquit, altare super bases suas, deterrentibus eos per circuitum populis terrarum: & obtulerunt super illud holocaustum Domino, manè & vesperi.* Deinde fundamentum templi positum est cum eisdem terroribus, vt ibidem habetur.